

Primjena sistema javnih nabavki s osvrtom na ulogu službenika za javne nabavke

Ostoja Travar

Doc. dr, Panevropski univerzitet "Apeiron" Banja Luka, Banja Luka, Bosna i Hercegovina, ostoja.j.travar@apeiron-edu-eu

Rezime: Ovaj rad istražuje mogućnost izučavanja ove, danas, zasebne discipline. Potrebe privrede i javnog sektora nameće se kao osnovni razlog izučavanja javnih nabavki. Javne nabavke u sebi objedinjuju ekonomske i finansijske discipline i to počev od onih mikroekonomskih i makroekonomskih pa i do menadžerskih vještina i disciplina. Veoma je važno sticanje znanja o sistemu javnih nabavki, radi dobrog upravljanja javnim finansijama, za opstanak i rast korporacija, ali i za zemlju po pitanju privlačenja stranih investicija. Javne nabavke u Evropskoj uniji, Bosni i Hercegovini i zemljama u okruženju predstavljaju značajno tržište. Izučavanja javnih nabavki će doprinijeti razvoju, pravne, ekonomske, institucionalne i operativne fondacije radi djelotvornijeg funkcionisanja sistema javnih nabavki u Bosni i Hercegovini, u skladu sa standardima EU. Kako i razviti i osigurati ulogu službenika za javne nabavke koji rade u sistemujavnih nabavki, kroz dizajn i provođenje programavelikih razmjera, u cilju profesionalizacije, te će sami tim, neposredno, doprinijeti jačanju sistema javnih nabavki sa ciljem približavanja Bosne i Hercegovine evropskim integracijama i uključivanja u globalnu privredu.

Ključne riječi: sistem javnih nabavki, zakonodavni okvir, službenik za javne nabavke.

JEL klasifikacija: H 10, H 20.

Datum prijema rada: 16. novembar 2014.

Datum odobrenja rada: 23. novembar 2014.

UVOD

Pred ugovornim organima se u sve jasnijem svjetlu postavlja jedan od ciljeva kao mogućnost slobodnog kretanja roba i usluga na ekonomskom prostoru Bosne i Hercegovine, i šire. Pred zemlje, buduće kandidate za ulazak u Evropsku uniju, kao što su Bosna i Hercegovina i ostale zemlje u tranziciji, postavljaju se dva cilja u reformi sistema javnih nabavki i to: **usklađivanje** sa zahtjevima Evropske unije i **efikasnost** sistema javnih nabavki.¹

Dakle, jedan od ciljeva reforme sistema javnih nabavki je efikasnost i „adekvatna vrijednost za dati novac“, što bi ujedno trebalo da budu i osnovni. Bosna i Hercegovina se priprema za članstvo u Evropsku uniju. Kroz proces stabilizacije i pridruživanja, poput susjeda na zapadnom Balkanu, zemlja će morati implementirati *acquis communautaire* (preko 80.000 stranica legislative) u svoj državni pravni sistem. Jedna od oblasti koja se mora uskladiti sa zahtjevima Evropske unije je sistem javnih nabavki.² Očekivanja su da se u privredi i u javnom sektoru razumije sistem javnih nabavki Evropske unije i Bosne i Hercegovine, ako se želi

biti uspješan na tržištu Evropske unije i učlanjenju u međunarodne finansijske institucije.

Novi Zakon o javnim nabavkama (primjena od 27.11.2014. godine) predstavlja daljnje usaglašavanje sa Direktivama Evropske unije u oblasti javnih nabavki. Oblast javnih nabavki je jedna od najvažnijih oblasti u ukupnom procesu evropskih integracija, u tom smislu, rješenja u novom Zakonu, osiguravaju potpunu primjenu pravila i zahtjeva Evropske unije u pogledu osiguranja slobode protoka roba, ljudi i kapitala, čime će se nastaviti kontinuitet u ostvarivanju načela slobode otvorenog tržišta. Takođe, novi Zakon o javnim nabavkama bi trebao unaprijediti provođenje postupaka javnih nabavki, otkloniti nedostatke uočene u dosadašnjoj praksi, jasnije definisati odgovornost onih koji provode postupke, unaprijediti mehanizam borbe protiv korupcije, preventivu o zloupotrebi u javnim nabavkama, smanjiti troškove sudjelovanja u postupcima, smanjiti i otkloniti birokratske zahtjeve koji opterećuju postupak i dozvoliti moderne fleksibilne tehnike i postupke javnih nabavki. Novo zakonsko rješenje uvodi nove institute u oblasti javnih nabavki, te samim tim i početak revidiranja postojećih praksi u javnim nabavkama. Veoma su značajne novine u novom tekstu Zakona, za sektorske ugovorne

¹ Direktiva Evropske unije o javnim nabavkama, EUPPP, 2005.

² Direktiva Vijeća 71/305 EEE od 26. jula 1971. vezana za koordinaciju postupaka za dodjelu ugovora, Službeni glasnik L 185, 16.08.1971. godine.

The Application of the Public Procurement System and the Role of the Public Procurement Officer

Travar Ostoja

Abstract: This essay explores the possibility of studying of this, today, separate discipline. The needs of the economy and the public sector are imposed as the main reason for the study of public procurement. The public procurement encompasses the economic and financial discipline starting with those microeconomic and macroeconomic, all to the management skills and disciplines. It is very important to obtain the knowledge about the public procurement system, for the good management of public finances, for the survival and growth of corporations, but for the country as well in terms of attracting foreign investments. The public procurement in the European Union, Bosnia and Herzegovina and the neighbouring countries represent a significant market. The studying of public procurement will contribute the development of the legal, economic, institutional and operative foundation for more effective functioning of the public procurement system in Bosnia and Herzegovina, in accordance with the standards of the EU. How, at the same time, to develop and ensure the role of the public procurement officers who work in the public procurement system through the design and the implementation of large scale programmes in order to achieve more professionalism, and therefore directly contribute to the strengthening of the public procurement system in order to bring Bosnia and Herzegovina to the European integration and the involvement in the global economy.

Keywords: public procurement system, legal framework, public procurement officer, JEL Classifications: H 10, H 20